

VÝZKUMNÝ VZOREK

VÝZKUMNÝ VZOREK

○ **Populace**

- soubor jednotek, pro které by měly být výsledky daného výzkumu platné
- soubor jednotek, o kterém chce výzkumník získat informace

○ **Výzkumný vzorek (výběrový soubor)**

- skupina jednotek, která je v rámci výzkumu pozorována
- skupina jednotek, kterou se výzkumník zabývá
- skupina jednotek, které jsou v daném výzkumu reálně pozorovány

VÝZKUMNÝ VZOREK A KVANTITATIVNÍ VÝZKUM

- pro statistické zpracování se pro počet jednotek ve vzorku užívá označení „**n**“
- redukci populace na vzorek dochází především z důvodu, že není možné finančních, technických, etických či jiných příčin zkoumat všechny jednotky, které jsou pro daný výzkum relevantní
- redukcí populace na výzkumný vzorek může snadno dojít k redukci informací – nutnost vytvoření správného výzkumného vzorku

VÝZKUMNÝ VZOREK A KVANTITATIVNÍ VÝZKUM

- závěry výzkumu provedeném na určitém výzkumném vzorku je třeba **zobecnit** na celou populaci – výzkumný vzorek musí být reprezentativní
- reprezentativní vzorek - podobá populaci v jejích charakteristikách, tedy ve všech jejích podstatných rysech a vlastnostech

TVORBA VÝZKUMNÉHO VZORKU

Výběr jednotek:

1. pravděpodobnostní
2. nepravděpodobnostní

PRAVDĚPODOBNOSTNÍ VÝBĚR JEDNOTEK

= náhodný

- každá jednotka populace má stejnou pravděpodobnost, že bude součástí výzkumného vzorku
- náhodný vzorek reprezentuje veškeré (známé i neznámé) vlastnosti populace
- u náhodného vzorku lze stanovit pravděpodobnost chyb mezi vzorkem a populací

PRAVDĚPODOBNOSTNÍ VÝBĚR JEDNOTEK

- **prostý/jednoduchý** – na základě požadované velikosti vzorku, která je předem výzkumníkem definována, se náhodně vybírají jednotlivé jednotky např. losem, náhodným generováním čísel (pomocí PC)
- **systematický** - na základě požadované velikosti vzorku, která je předem výzkumníkem definována, se náhodně vybere první jednotka a následně je vybírána dle stanoveného klíče každá x -tá
(např. každá druhá, desátá apod.)
- **stratifikovaný** – populace je rozdělena do skupin, které jsou na základě nějakého kritéria homogenní a dále jsou z těchto skupin jednotky vybírány náhodně
- **vícestupňový** – náhodný výběr probíhá minimálně ve dvou krocích

NEPRAVDĚPODOBNOSTNÍ VÝBĚR JEDNOTEK

= nenáhodný

- užívá se v kvantitativním i kvalitativním výzkumu

NEPRAVDĚPODOBNOSTNÍ VÝBĚR JEDNOTEK

- **kvótní** – lze využít u populace, o které máme dostatek informací, protože napodobuje ve struktuře vzorku známé vlastnosti dané populace; výzkumník předem určí kvótu, podle které se vyhledávají jednotky
 - **účelový** – záměrný, je nutné jasně určit populaci, kterou účelově vybraný vzorek reprezentuje; neumožňuje širokou generalizaci
 - **technika sněhové koule** (snowball sampling) - výběr na základě doporučení
-
- **anketa** - vzorek vzniká na základě samovýběru respondentů (záleží na rozhodnutí respondenta, zda se dané ankety účastní); nelze definovat populaci, ke které by bylo možné vztahovat výsledky ankety

VELIKOST VZORKU

- velikost vzorku je pro kvantitativní i kvalitativní výzkum relativní
- o Kvantitativní výzkum - že čím větší vzorek, tím přesnější závěry; je ale nutné brát v úvahu zaměření výzkumu
 - n 50 – velice malý vzorek
 - n 100 – malý vzorek
 - n 200 – přiměřený vzorek
 - n 300 – dobrý vzorek
 - n 500 – velice dobrý vzorek
 - n 1000 – výborný vzorek

VELIKOST VZORKU

- Kvalitativní výzkum – záleží na zaměření výzkumu, v některých případech postačuje i 1 účastník
- záleží vždy na jeho zaměření a prostředí, ve kterém má být daný výzkum realizován. Je tedy důležité jasně definovat **cíl**, který je zkoumán a následně **jednotku analýzy** (jedinec, skupina, kultura apod.) a **místo analýzy** (organizace, událost, projekt, třída apod.)

